

26 ΜΑΡΤΙΟΥ 1878. — ΑΡΙΘ. 63

Τὸ Δελτίον διδίδεται δωρεάν πρὸς τοὺς συνδρομητάς τῆς Ἑστίας. Διὰ τοὺς μὴ τοιοῦτους τιμᾶται ἐτήσιως: Ἐν Ἀθήναις φρ. 4, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις φρ. 5, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 7. — Προηγούμενα φύλλα πωλοῦνται πρὸς λεπτὰ 10.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

898. Ἑστία. Ἐκδίδεται κατὰ κυριακὴν. Ἔτος Γ'. Τόμος Ε'. 26 Μαρτίου 1878. Ἀριθ. 117 (55). Λεπ. 20. Ἀθήνησι, γραφεῖον τῆς Ἑστίας, ὁδὸς Σταδίου, ἀριθ. 6, 4ον, σ. 193-208 Περιεχόμενα: Πανομοίωτον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ἀνδρέου Ζαΐμη. — Μία ἐπιστολὴ τοῦ Ἀνδρέου Ζαΐμη. — Ἡ κυριακὴ ἐν Βιέννῃ (ἐκ τοῦ νεωτάτου συγγράμματος τοῦ Victor Tissot: Vienne et la vie viennoise). — Περὶ τοῦ τηλεφώνου, ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δ. Σ. Στρούμπου (συν.). — Κέϊφ, far niente. — Πληθυσμὸς Παρισίων καὶ Λονδίνου. — Τρία ἀνέκδοτα Φρεϊδερίκου τοῦ μεγάλου. — Ἐπικλήσις πρὸς τὴν Παναγίαν. — Ἀληθεῖαι. — Σημειώσεις.

899. Ἐκθέσεις τοῦ πλοιάρχου Α. Χαλᾶσκα περὶ τῆς συγκοινωνίας τῶν ἀτμοπλοίων *Hylton-Castle* καὶ *Agrigento* κατὰ τὸν Μαλίαν, τῇ 22 Μαρτίου 1876. (Μετὰ σκεδίων) Ἀθήνησι, τόποις «Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας», 1878, 8ον, σ. 78, τιμ. δρ. ν. 1 1/2.

900. Πίναξ τῶν πραγματικῶν τιμῶν τῶν τριγωνομετρικῶν γραμμῶν τῶν ἀπὸ 0° μέχρι 45° καὶ ἀπὸ 1° εἰς 1° μεταβαλλομένων γωνιῶν ὑπὸ Ἀναστασίου Ι. Σούλη, πολιτικοῦ μηχανικοῦ τῆς ἐν Παρισίοις Σχολῆς τῆς γεφυροποιίας καὶ καθηγητοῦ ἐν τῇ Σχολῇ τῶν τεχνῶν. Ἀθήνησιν, ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς «Φιλοκαλίας», 1878, 8ον, σ. 27, τιμ. δρ. ν. 1.

901. Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις. [Πολιτικὴ οἰκονομία — δημοσιονομία — καταστατικὴ] ἀρτισυντάκτης: Ἀριστείδης Κ. Οἰκονόμος, εἰσαγγελεὺς παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Ἐφέταις, ὑφηγητὴς τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Ἔτος 6ον, φυλ. 61ον, Μάρτιος 1878. Ἐν Ἀθήναις, 1878, τυπογραφεῖον Ν. Γ. Πάσσαρη, 8ον, σ. 3-48. Περιεχόμενα: Τὸ ἡμερομίσθιον ἐν εὐφορίαις καὶ σιτοδείαις. — Εὐρωπαϊκὴ τηλεγραφία. — Ὅρια τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας. — Πολεμικὸν τῆς Ἑλλάδος ναυτικόν. — Ἑλληνικὴ σταφίς. — Ὀθωμανικὴ νομολογία. — Ἀθηναϊκὰ τράπεζαι: Πιστωτικὴ καὶ Βιομηχανικὴ. — Ἡ πρώτη ἡλικία ἐν Ἑλλάδι. — Ἡ ἐν Μακεδονίᾳ ἐκπαίδευσις. — Βουλευτικὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ μελέτη. — Ἐξωτερικὸν ἐμπορίον τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἐν ἔτει 1877.

902. Ἐφημερίδες τῶν φυλακῶν. [Ὁργανιστικὴ, νομικὴ, οἰκονομικὴ]. Ἐκδίδεται κατὰ μῆνα ὑπὸ τῶν ἐμπνεύσεως τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Ἐφέταις Εἰσαγγελέως. Ἔτος 3ον, φυλ. 32ον, Μάρτιος 1878. Ἐν Ἀθήναις, 8ον, σ. 115-128. Περιεχόμενα: Προφητικὴ προφυλάξις. — Ἀστυνομικὴ φυλακὴ ἐν Βιέννῃ. — Οἰκοδομὴ Μοναχικῶν φυλακῶν. — Ἐργασία Κακουργηδικαίων.

903-905. Ἐφημερίδες τῶν παιδῶν, ἀπᾶς τοῦ μηνὸς ἐκδιδόμεναι. Ἔτος ΙΑ'. Ἀριθ. 121, 122, 123. Ἰανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος 1878. Ἐν Ἀθήναις. [Ἡ «Ἐφημερίς τῶν παιδῶν» ἐπὶ καλοῦ χάρτου τυπωμένη, κοσμεῖται ὑπὸ πολλῶν καὶ καλῶν εἰκόνων καὶ περιέχει κατὰλληλα ἀναγνώσματα διὰ τὴν ἡλικίαν πρὸς ἣν ἀποτίνεται].

906. Βίων. Σύγγραμμα περὶ τοῦτον, ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός. Ἔτος Α', φυλλάδιον Β', 15 Μάρτιον 1878. Ἐν Σμύρῃ, τύποις Ν. Α. Δαμιανῶν, 1878, 8ον, σ. 17-32. Περιεχόμενα: Περὶ τῶν παρ' Ἑλλήσι Βιβλιοθηκῶν, ὑπὸ Σ. Στάη. — Ἀνέκδοτα ἐπιστολαὶ Ἀδαμαντίου Κορᾶ. — Μία σελὶς ἐκ τοῦ κοινοῦ βίου. — Τὸ Κισσάνθεμον. — Ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα. — Ὁ πυρρῶθρις Κ. Ρίφλης. — Οἱ ὁμορφότροποι. — Τὸ ὄμμα τῆς ἀποστάσεως, ὑπὸ Σ. Σολωμνίδου. — Νοελληνικὰ περίεργα. — Ποιήματα.

907. *Emmanuel Rhodés, La papesse Jeanne*. Roman historique écrit d'après les documents puisés aux sources originales, précédé d'une importante étude historique, accompagné de nombreuses notes et orné d'un portrait de la papesse

Jeanne copiée sur le manuscrit de Cologne. Ouvrage traduit du grec moderne. Paris, Maurice Dreyfous édit 1878. In 12°, p. XI, 348, fr. 3 — [Ἡ μετάφρασις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. Emile Legrand, προτάσσεται δ' αὐτῇ κριτικὴ ἐκτίμησις τοῦ ἔργου, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα: On ne trouve pas des paroles assez élogieuses pour exalter l'art merveilleux avec lequel l'écrivain a su mêler l'agréable à l'utile et le plaisant au sévère. L'esprit Gaulois a trop de traits de ressemblance avec l'esprit Attique, et Rabelais est trop proche parent d'Aristophane, pour que cette oeuvre si consciencieuse, si profondément grave malgré ses bouffonneries, ne trouve pas en France le succès qui l'a accompagné en Allemagne et en Italie. Le lecteur doit se bien pénétrer de l'idée que l'auteur de «Jeanne» n'a pas voulu écrire un livre de joyusetés. Il a esquissé le tableau d'une époque laborieusement reconstituée. Les notes justificatives de l'auteur seront une démonstration évidente du soin scrupuleux que M. Rhodés a apporté jusque dans les moindres détails de son oeuvre et elles imposeront le sérieux de leur caractère à quiconque voudrait voir dans ce livre autre chose qu'une oeuvre de sincérité historique. — Τοῦ συγγράμματος τοῦτου ἐγένοντο, πλὴν τῆς ἀνωτέρω ἀγγελομένης μεταφράσεως, καὶ αἱ ἐπόμεναι. 1^{ον} Ἐν ἔτει 1868 γαλλικὴ μετάφρασις ὑπὸ Flourens. Μέρος αὐτῆς ἐτυπώθη μετὰ δύο ἔτη, ἀλλὰ δὲν ἐξεδόθη ἔνεκα τοῦ θανάτου τοῦ μεταφραστοῦ. 2^{ον} Ἐν ἔτει 1871 ἐγένετο ἑτέρα γαλλικὴ μετάφρασις ὑπὸ Bezolles, συνεργαζομένου καὶ τοῦ κ. Ν. Λεβιδου, ἧς μέρος ἐδημοσιεύθη ἐν ἐπιφυλλίδι τῆς Γρις, εἰτα δὲ ἀπῆλθεν ὁ μεταφραστὴς εἰς Παρίσιον νὰ τὴν τυπώσῃ ἀλλ' ἐκεῖ ἀπέθανεν. 3^{ον} Ἐν ἔτει 1873 ἐγένετο γερμανικὴ μετάφρασις ὑπὸ τοῦ Georg. Buvar, ἐκδοθεῖσα ἐν Λειψίᾳ τύποις W. Fest. 4^{ον} Ἐν ἔτει 1876 ἰταλικὴ μετάφρασις ὑπὸ τοῦ Α. Frabasilie. 5^{ον} Ὑπὸ τοῦ κ. Hansen, πρῶην ἱερέως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ἐγένετο μετάφρασις εἰς τὸ δανικόν. Ἐσχάτως δ' ἐπληροφόρημεν ὅτι ἐτοιμάζεται ἡ δημοσίευσις ὁριστικῆς μεταφράσεως, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν τὸ ὄνομα τοῦ μεταφραστοῦ. — Μετατυπώσεις τῆς Παπίσσης Ἰωάννας ἐγένοντο δύο: μία ἐν τῇ ἐφημερίδι ὁ «Ἑλλαν» καὶ ἑτέρα τυποκλοπία, ὅθεν ἐν Βουκουρεστίῳ, βροίθοντα παραλείψων, σφαλμάτων καὶ πάσης τυπογραφικῆς ἐλασινότητος, καθιστώσης δύσκολον τὴν ἀνάγνωσιν.]

908. *Carmina graeca medii aevi*. Μνημεῖα μεσαιωνικῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως νῦν πρῶτον ἐκδιδόντος Μανουὴλ Ἰω. Γεδεών. [Ἀδέσποτα ποιήματα. — Ἰωάννης Μαρτζῆνος. — Γεωργ. Χρυσόγονος. — Γεώργιος Μοναχός. — Ματθαῖος Μυρέων.] (Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ α' τόμου τοῦ Παρνασσού) Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Παρνασσού» 1878. 8^{ον} σ. ις', 28.

909. *Die Antiken Kunstwerke aus Sparta und Umgebung* beschrieben von H. Dressel und A. Milchhofer. Mit einem epigraphischen Anhang einem excursu und sechs tafeln. Auszug aus den Mittheilungen des Archaeologischen Institutes in Athen Band II. Athen Druck von Peter Peris Universitaets-Platz p. 293-482. fr. 10.

910. *Bulletin de Correspondance Hellénique*. Δελτίον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀλληγογραφίας. IV, Deuxième année. Avril 1878. [École Française d'Athènes] Sommaire: — I Catalogue descriptif des objets découverts à Spata, par M. B. Haussoullier. — II Mélanges de critique; corrections de textes: Lycurgus, Clément d'Alexandrie, Galien, Scholies de l'Odyssée, Théophraste, Cèbès, Strabon, Hésychius, Philon le Juif, Origène, etc., par M. Constantin Condos. — III Inscriptions d'Ormelé, en Phrygie, par M. Max. Collignon. — IV Monodie inédite de Romain II sur la mort de sa première femme Berthe, par M. S. P. Lambros. — V Inscription d'Épidaure, par M. Jules Martha. — VI Inscription d'Eubée, par M. Paul Girard. Faits et nouvelles. Institut de Correspondance Hellénique. (Séance du 17 mars.) Bibliographie. Planches. Pl. XIII, XIV, XV, XVI,

XVII, XVIII, XIX. Objets découverts à Spata par la Société Archéologique d'Athènes. 'Αθήνησιν. Πέτρος Περρής, 'Εκδότης Τυπογράφος. Paris Ernest Thorin, libraire éditeur, 7 rue de Médicis, in 8° p. 185 - 288.

911. An appeal to the Governments and monarchs of Europe, by Mr Louis Drucker, representative of the great majority of Greek foreign bondholders. A letter to the right honourable I. Gennadius, chargé d'affaires of Greece, in England. With a short introduction and a series of remarks. March 1878. Leide: Imprimerie de L. Van Nifterik Hx. 8°, p. 54.

Ἐν τῷ τεύχει τοῦ Μαρτίου ἐν ἔτους, τῆς Contemporary Review δημοσιεύεται διατριβὴ τοῦ κ. J. P. Mahaffy, ὑπὸ τὸν τίτλον « Περὶ τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος ».

Ἐν τῷ ἀρτίως ἐκδοθέντι συγγράμματι τοῦ 'Ρενάν « Mélanges d'histoire et de voyage » περιέχεται (ἐν σελ. 389 - 410) κεφάλαιον ἐπιγραφόμενον Histoire de la philologie classique dans l'antiquité καὶ (ἐν σελ. 427 - 440) Les grammairiens grecs.

Ἐν τῷ ἀναγγελλομένῳ ἀνωτέρω περιοδικῷ τῆς Γαλλικῆς σχολῆς δημοσιεύεται ἡ περισπούδαστος διμιλία τοῦ σοφοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς καὶ εἰλικρινοῦς τῆς Ἑλλάδος φίλου κ. Ἀλέξερτου Δουμόνι « Περὶ τῶν γενομένων ἐν ἔτει 1877 ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων καὶ δημοσιεύσεων, ἧς μετὰ φρασιν θὰ δημοσιεύσωμεν προσεχῶς ».

Ἡ « Ὁρα » ἐδημοσίευσεν περὶ τῆς γενομένης ἐσχάτης σπουδαίας διμιλίας τοῦ κ. Κ. Παπαρηγοπούλου ἐν τῇ Γαλλικῇ Σχολῇ. Ἐκ ταύτης ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα:

« Ἐθνογραφικὸν πῖνακα τῆς εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας πρῶτος ἐπειράθη νὰ συντάξῃ κατὰ τὸ 1842 ὁ διάσημος σλαβιστὴς Schafarik. Τούτου τὸ δοκίμιον παρηκολούθησαν μετὰ διαλείμματα μακρότερα ἢ βραχύτερα τὰ πονήματα τοῦ Ami-Boué, τοῦ G. Lejean καὶ τοῦ 'Ερρίκου Kiepert' μεθ' ὧ ἀνεφάνησαν ἀλληλοδιαδόχως ἐν ἐνὶ ἔτει, τῷ 1877, τέσσαρες πίνακες οἱ τοῦ Synvet, τοῦ Bianconi, τοῦ Stanford καὶ νέα ἐκδόσις τοῦ Kiepert. Τὰ ἔργα ταῦτα διαδέχονται μὲν ἄλληλα, ἀλλὰ δὲν ὁμοιάζουν. Αἱ διαφοραὶ εἰνε μεγάλαί, αἱ παραλλαγαὶ πολυάριθμοι, αἱ δ' ἀφοιβαὶ ἐπικρίσεις ζωηρόταται. Μετὰ τριακονταπενταετίαις μελέταις ἡ ἐθνογραφία τῆς Τουρκίας πολλοὺ ἔτι δεῖται τῆς ἀκριβείας ἐκείνης καὶ τῆς βεβαιότητος, αἵτινες μόναι δύνανται νὰ παράσχωσιν αὐθεντίαν εἰς τὰ ἔργα τῆς καταστατικῆς. Οὐδὲν τοῦτο ἔχει τὸ παράδοξον τῷ ἀναλογιζομένῳ, ὅτι τὸ ἐθνογραφικὸν σύστημα παρουσιάζει, ἰδίως περὶ τὴν Ἀνατολὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, δυσχερεῖας σπουδαιοτάτας. Ὑποθέτει πρὸ πάντων ἀπογραφὴν ἀκριθεὶς τοῦ πληθυσμοῦ τῶν διαφόρων φυλῶν· γνωστὸν δ' ἄλλως, τί εἶσαν αἱ ἀπογραφαὶ αὐταὶ ἐν Τουρκίᾳ. Ὁ προσεχέστατος τῶν ιστοριογράφων τῆς Βουλγαρίας κ. Jirecek ἀναφέρει γεγονόσι, ἔκτανον νὰ ἦρθῃ πῖντα περὶ τούτου διαταγῶν· δεικνύει (σελ. 577), ὅτι οἱ ἀριθμοὶ τοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ παραλλάσσουσιν μεταξύ 2 καὶ 7 ἑκατομμυρίων. Ὅριζεται ὁ πληθυσμὸς οὕτως ὑπὸ τοῦ Venelin (1838) εἰς 2,545,000, τοῦ Boué (1847) εἰς 4,500,000, τοῦ Schafarik (1842) εἰς 3,587,000, τῶν τούρκων (1844) εἰς 4,000,000, τοῦ Jakschic (1874) εἰς 2,000,000 μόνον, τοῦ Bogorow (1851) εἰς 5,500,000, τῶν Gruijew, Bradaska καὶ Kanitz εἰς πλεόν τῶν 5,000,000, τοῦ Budilowitsche εἰς 5,123,952 καὶ τέλος ὑπὸ τινων βουλγαρικῶν ἐκθέσεων εἰς 6,620,000, ἔτι δὲ καὶ εἰς 7,000,000. Ἄλλως, καὶ ὑποτιθεμένης τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀρίστων ληξιαρχικῶν βιβλίων, ἀπαντᾷ πάλιν πρόσκομμα σφειδὸν ἀνυπερέβλητον. Ἐν πλείστοις τόποις τῆς Ἀνατολῆς οἱ κάτοικοι διμυλοῦσι πάσας τὰς γλώσσας καὶ πάσας τὰς διαλέκτους τῶν διαφόρων τῆς χώρας φυλῶν. Οὕτως, ἵνα περιορισθῶμεν εἰς τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν, ἀπασαί τῆς κοινωνίας αἱ τάξεις ἐν τοῖς βόρειοις διαμερίσμασι τῶν δύο τούτων χωρῶν γρῶνται ἀδιακρίτως τῇ ἑλληνικῇ καὶ τῇ βουλγαρικῇ ὡς ἰδίαι αὐτῶν γλώσσῃ. Πρόδηλον ἄρα τὸ ἀθάλατον ἀπογραφῆς στηριζομένης ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τῶν διαλέκτων. Ὑπάρχουσιν ἀλλήως ἄλλαι τινὲς ἐνδείξεις ἱκαναὶ εἰς ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείας περὶ τῶν διγλώσσων τούτων πληθυσμῶν. Πάντες οἱ ἐκ τοῦ σύγγεγυς γνωρίσαντες τοὺς κατοίκους τῆς βορείου Θράκης καὶ Μακεδονίας παρετήρησαν τὸ περίεργον τοῦτο, ὅτι ἠθικῶς καὶ σωματικῶς ἀναμφιλέτως ὑπερτεροῦσιν οὕτοι τῆς ἐν τῇ παριστρίῳ κοι-

λάδι ἐγκατεστημένης φυλῆς καὶ ὅτι ἀναπολοῦσιν ἐναργῶς τὴν ἑλληνικὴν φυσιογνωμίαν καὶ διάνοιαν. Εὐεγγήητον εἶνε τὸ φαινόμενον. Αἱ βουλγαρικαὶ ἀποικίαι τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας, ἐνῷ οὐδόλως ἐπεβλήθησαν εἰς τὸν ἑλληνισμὸν τῶν χωρῶν ἐκείνων, ὑπέστησαν ἀπ' ἐναντίας τὴν ἐπιρροὴν αὐτῶν. Προέκυψεν ἐκ τούτου πληθυσμὸς, καίπερ οὐχὶ ἐντελὼς ἐξελληνισθείς, οὐχ' ἦτον ὅμως διαφέρων ὁλοσχερῶς τῶν ἐκσκαυισθέντων βουλγάρων τῶν πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀτμοῦ ἐγκατεστημένων. Ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ὁ πληθυσμὸς οὗτος οὐδέποτε διενεόθη ν' ἀποχωρισθῇ τῆς φυλῆς τῶν Ἑλλήνων· τιμὴν αὐτοῦ ἐλογίζετο φέρων τὸ ὄνομα καὶ καὶ διὰ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, ἀποκλειομένης τῆς βουλγαρικῆς διαλέκτου. Μόλις πρὸ τεσσαρακονταετίας ἀνεμνήσθη τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς μουσουλμανικῆς ἐξουσίας διὰ τῆς ἐνώσεως μετὰ τὴν παλαιὴν συμπατριωτὴν τῆς παριστρίου κοιλάδος.

Τὰ γεγονότα ταῦτα, παρατιθέμενα εἰς τὰ λίαν εὐδιάκριτα σύνορα τὰ ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως χαραχθέντα μεταξύ Βουλγαρίας ἀπ' ἐνὸς καὶ Θράκης καὶ Μακεδονίας ἀπ' ἐτέρου, θὰ ἤρκουν ἴσως μόνον πρὸς λύσιν τοῦ φλεγμαίνοντος ζητήματος τῶν συνόρων τῆς βουλγαρικῆς φυλῆς. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τοῦτο· ἐπανερχόμενοι δὲ εἰς τὰς ἀπογραφὰς, τοῦ πρώτου τούτου ὅρου πάσης σπουδαίας ἐθνογραφικῆς ἐργασίας, παρατηροῦμεν, ὅτι μὴ ἀνεμνηνόμενον τοῦ στοιχείου τῆς γλώσσῃς νὰ χρησιμεύσῃ ἐν μεγάλῳ τμήματι τῆς Ἀνατολῆς ὡς δειγτὸς εἰς διαχωρίσιν τῶν φυλῶν, δὲν ὑπολείπεται εἰμὴ μόνον ἡ ἐπιλογή. Ἡ ἑκκλησίαι αὐτῇ εἰς τὴν θέλησιν τῶν λαῶν δύνανται νὰ ἔγῃ πλεονεκτικὰ τὴν εἰλικρινείας, προκειμένης ἐκλογῆς μεταξύ δύο ἐπικρατεῶν παρεχουσῶν ἰσότητά περίπου ὅρων περὶ τὰς δημοσίας τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Ἀλλ' ἂν κληθῶσιν οἱ ὑπὸ κοινοῦ τῆς Τουρκίας εἰς ἐπιλογὴν μεταξύ τῆς μουσουλμανικῆς ἀρχῆς καὶ οἰαδὴποτε χριστιανικῆς κυβερνήσεως, ἡ ἀπάντησις αὐτῶν ἡ τοῦλάχιστον τῆς μεγάλης αὐτῶν πλειονότητος ἐκ τῶν προτέρων δύνανται νὰ διατυπωθῇ. Θὰ ἦτο ἀναγκαστὸν νὰ υποθέσῃ τὴν τοῦς βασιλέας ἐμπνευσμένους εἰς ὑπερανθρώπου ἀφοσιώσεως εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν συνειδήσιν ἐν' ἀποδεχθῇ, ὅτι δὲν ἐλθουσι προθὴ εἰς πᾶσαν οἰανδήποτε διήλυσιν, ἀν μόνον αὐτὴ ἀπαλλάτῃ αὐτοὺς τῆς παρούσης αὐτῶν καταστάσεως.

Ἄλλως, καὶ ἂν ἀνεγνωρίζετο τὸ κύρος τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων φαντασιωδῶν ἀπογραφῶν, ἡ σύνταξις τῶν ἐθνογραφικῶν πινάκων παρέχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου τελευταίαν καὶ σπουδαίαν δυσχερίαν. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ οὕτω δὴ καλούμενοι βούλγαροι ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ τοσοῦτον εἶναι ἀνάμικτοι κατὰ τὰ βόρεια τῶν ἐπαρχιῶν τούτων τμήματα, ὥστε οὐδεὶς συνδυασμὸς χρωμάτων, γραμμῶν ἢ σχημάτων δύνανται ἐπαρκῶς ἐναργῇ νὰ παράσχῃ ἰδίαν τῆς σχετικῆς καταστάσεως τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ. Εἰς ἀπόδειξιν ἀρκεῖ βλέμμα ἐπὶ πάντων τῶν ἐν Γερμανίᾳ, Γαλλίᾳ ἢ Ἀγγλίᾳ δημοσιευθέντων ἐθνογραφικῶν τῆς Τουρκίας πινάκων. Πόρισμα τούτων εἶναι, ὅτι αἱ εἰδήσεις καὶ οἱ τρόποι δι' ὧν τὰ ἔργα ταῦτα καταστρώθησαν ἢ ἐνδεχέσθαι ἐν τῷ μέλλοντι νὰ καταστρωθῶσι, δύνανται νὰ συνοφισθῶσιν εἰς ἐξῆς. Ἀπογραφαὶ ὑπερμέτρως πρὸς ἀλλήλας διαφέρουσιν· διγλωσσοὶ πληθυσμοί, ἐν οἷς ἀδύνατος σφειδὸν ἡ διάκρισις· ἐπιλογή, οὐδὲν ἄλλο οὐδ' ἐν τῷ προκειμένῳ ἢ δέλεαρ διόλου ἐξαπατῶν τοὺς πληθυσμοὺς τούτους· τέλος μίγμα χρωμάτων καὶ σχημάτων ἀποληγόντων εἰς σύγχυσιν ἀδιάλυτον. Ἰδοὺ δύο ὀνόματα, περὶ ὧν πολὺς γίνεται τὴν παρούσαν στιγμὴν ὁρῶμεν, τὸ τοῦ κ. 'Ερρίκου Kiepert καὶ τὸ τοῦ Guillaume Lejean. Ἀμφοτέροι ἐντυπώσαν ὥρισαν τὴν μερίδα τῆς βουλγαρικῆς φυλῆς. Ἀκούσωμεν τῆς γνώμης αὐτῶν περὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἔργων. Ὁ κ. 'Ερρίκος Kiepert, γεωγράφος ἔχων αὐθεντίαν ἀλλὰ πολλὰ ὑποστάς ἀτυχήματα ἐν τῷ ἐθνογραφικῷ μέρει τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ἀναγνωρίζει διαρρήδην ἐν τῷ προμνημῷ τῶν πινάκων αὐτοῦ, ὅτι ὀλίγον πιστεύει εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀξίαν τῶν ὑπαρχόντων στοιχείων περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν διαφόρων τῆς Ἀνατολῆς φυλῶν. Ἀπ' ἐτέρου ὁ κ. G. Lejean, οὕτινος ὁ ἐθνογραφικὸς πῖναξ ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1861 μετὰ δύο περιόδους γενομένας κατὰ τὸ 1857 καὶ τὸ 1858 ἐν τισι χώραις τῆς Τουρκίας, ἐπεχείρησε καὶ τρίτην ἀπὸ τοῦ 1867 ἕως τοῦ 1870 καὶ παραιοσκεύετο εἰς δημοσιεύσειν δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ, οὐσιμῶς μεταβεβλημένου, ὡς ἔλεγε καὶ ἔγραψε πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ, ὅτε προεβλέπει αὐτὸν ὁ θάνατος τῷ 1871.